

SOPIMUS**Euroopan yhteisön ja Brasilian liittotasavallan tiede- ja teknologiayhteistyöstä**

EUROOPAN YHTEISÖ, jäljempänä 'yhteisö',

ja

BRASILIAN LIITTOTASAVALLAN HALLITUS, jäljempänä 'Brasilia',

jäljempänä yhdessä 'osapuolet', jotka

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten välillä 29 päivänä kesäkuuta 1992 tehdyn yhteistyötä koskevan puitesopimuksen, joka tuli voimaan 1 päivänä marraskuuta 1995,

OTTAVAT HUOMIOON tieteen ja teknologian merkityksen osapuolten taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle,

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten välisen nykyisen tiede- ja teknologiayhteistyön,

OTTAVAT HUOMIOON, että osapuolet toteuttavat ja tukevat jo nyt tutkimustoimintaa, mukaan luettuina tämän sopimuksen 2 artiklan d alakohdassa määritellyt demonstraatiohankkeet, useilla molemmille osapuolille tärkeillä aloilla ja että kumpikin osapuoli voi hyötyä vastavuoroisesta osallistumisesta tutkimus- ja kehittämistoimintaan,

HALUAVAT luoda tieteellistä ja teknologista tutkimusta koskevalle yhteistoiminnalle virallisen pohjan, jonka avulla laajennetaan ja lujitetaan yhteistoimintaa molemmille osapuolille tärkeillä aloilla ja edistetään tämän yhteistoiminnan tulosten soveltamista molempien osapuolten taloudelliseksi ja sosiaalisesti hyödyksi,

OTTAVAT HUOMIOON, että tämä yhteisön ja Brasilian tiede- ja teknologiayhteistyötä koskeva sopimus on osa yhteisön ja Brasilian välistä yleistä yhteistyötä,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I artikla**Tarkoitus**

Osapuolet edistävät, kehittävät ja helpottavat yhteistoimintaa molemmille osapuolille tärkeillä aloilla toteuttamalla ja tuemalla tieteellisiä ja teknologisia tutkimus- ja kehittämistoimia.

tajat, tarvittaessa osapuolet mukaan luettuina, pitävät itse tarpeellisenä,

II artikla**Määritelmät**

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- a) 'yhteistoiminnalla' kaikkea toimintaa, johon osapuolet ryhtyvät tai jota ne tukevat tämän sopimuksen mukaisesti ja johon kuuluu myös yhteistä tutkimusta,
- b) 'tiedolla' yhteisestä tutkimuksesta saatavaa tieteellistä tai teknistä tietoa, tutkimuksen ja kehittämisen tuloksia tai menetelmiä sekä mitä tahansa tietoa, jota yhteistoiminnan osanot-

- c) 'henkisellä omaisuudella Tukholmassa' 14 päivänä heinäkuuta 1967 tehdyn Maailman henkisen omaisuuden järjestön perustavan yleissopimuksen 2 artiklassa määriteltyä henkistä omaisuutta,

- d) 'yhteisellä tutkimuksella' tutkimusta, teknologista kehittämistä tai demonstraatiota koskevaa hanketta, joka toteutetaan yhden tai molempien osapuolten taloudellisella tuella tai ilman sitä ja jossa sekä yhteisön että Brasilian osanottajat tekevät yhteistyötä. 'Demonstraatiohankkeet' ovat hankkeita, joilla on tarkoitus demonstroida sellaisen uuden teknologian elinkelpoisuus, joka tarjoaa mahdollisuuden taloudellisiin hyötyihin mutta jota ei suoraan voida kaupallistaa. Osapuolet tiedottavat toisilleen säännöllisesti yhteiseksi tutkimukseksi katsottuista toimista, jotka kuuluvat VI artiklan soveltamisalaan;

- e) 'osanottajalla' tai 'tutkimusyksiköllä' yhteisöön tai Brasiliaan sijoitautunutta henkilöä tai henkilöryhmää, tutkimuslaitosta tai muuta yhteistoimintaan osallistuvaa oikeussubjektia tai yritystä, osapuolet mukaan luettuina.

III artikla

Periaatteet

Yhteistoiminta perustuu seuraaviin periaatteisiin:

- a) hyötyjen kokonaistasapainoon perustuva molemminpuolinen etu;
- b) vastavuoroinen mahdollisuus osallistua kummankin osapuolen toteuttamiin tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen toimiin;
- c) yhteistoimintaan mahdollisesti vaikuttavien tietojen oikea-aikainen vaihto;
- d) teollis- ja tekijänoikeuksien asianmukainen suojaaminen.

IV artikla

Yhteistoiminnan alat

Tämän sopimuksen mukainen yhteistyö voi käsittää kaikki molemmille osapuolille tärkeät alat, joilla molemmat osapuolet toteuttavat tai tukevat tutkimukseen ja teknologian kehittämiseen, jäljempänä 'TTK', liittyvää toimintaa tämän sopimuksen VI artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti. Tällaisen toiminnan tavoitteena on oltava tieteen, teollisuuden kilpailukyvyyn ja taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistäminen erityisesti seuraavilla aloilla:

- bioteknologia,
- tieto- ja viestintäteknologia,
- bioinformatiikka,
- avaruustutkimus,
- mikro- ja nanoteknologia,
- materiaalitutkimus,
- puhtaat teknologiat,
- luonnonvarojen hoitaminen ja kestävä käyttö,
- bioturvallisuus,
- terveys ja lääketiede,
- ilmailu,
- metrologia, standardointi ja vaatimustenmukaisuuden arviointi, ja
- humanistiset tieteet.

V artikla

Yhteistyöjärjestelyt ja yhteistoiminta

1. Osapuolet edistävät:

- a) tutkimusyksiköiden osallistumista tämän sopimuksen mukaiseen yhteistoimintaan omien sisäisten toimintaperiaatteitensa ja määräystensä mukaisesti, jotta voidaan tarjota tasavertaiset osallistumismahdollisuudet niiden tieteellisen tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen toimiin ja jotta voidaan käyttää mahdollisimman tehokkaasti hyväksi siitä saatava hyöty;

- b) vastavuoroisia mahdollisuuksia osallistua toimintaan, jota kumpikin osapuoli edistää voimassa olevien kansallisten ohjelmien tai politiikkojen mukaisesti.

2. Yhteistoiminnan muotoja voivat olla seuraavat:

- a) yhteiset TTK-hankkeet;
- b) tutkijoiden ja teknisten asiantuntijoiden vierailut ja vaihdot;
- c) seminaarien, konferenssien, symposiumien ja työryhmätapaamisten järjestäminen yhdessä sekä asiantuntijoiden osallistuminen näihin tapahtumiin;
- d) koordinoiva toiminta, kuten esimerkiksi jo käynnissä olevien TTK-hankkeiden yhdistäminen sellaisten menettelyjen mukaisesti, joita sovelletaan sekä kummankin osapuolen TTK-ohjelmiin että tutkimusalan verkostoihin;
- e) laitteiden ja aineistojen vaihto ja yhteiskäyttö;
- f) tämän sopimuksen mukaisen yhteistyön kannalta oleellisia toimintatapoja, lakeja, asetuksia ja ohjelmia koskevan tiedon vaihto, myös tiede- ja teknologiapolitiikkaa koskeva tiedon vaihto;
- g) muut mahdolliset järjestelyt, joita VI artiklan nojalla perustettava ohjauskomitea suosittelee ja joiden katsotaan olevan kummankin osapuolen noudattamien toimintaperiaatteiden ja menettelyjen mukaisia.

3. Yhteiset TTK-hankkeet toteutetaan vasta, kun osanottajat ovat laatineet yhteisen teknologian hallintasuunnitelman siten kuin tämän sopimuksen liitteessä määrätään.

VI artikla

Yhteistoiminnan koordinointi ja toteuttaminen

1. Tämän sopimuksen mukaisen yhteistoiminnan koordinoinnin ja toteuttamisen suorittavat yhteisön puolesta Euroopan komission yksiköt ja Brasilian puolesta ulkoministeriö, jotka toimivat toimeenpanevina eliminä.

2. Toimeenpanevat elimet perustavat tämän sopimuksen hallinnoimiseksi tiede- ja teknologiayhteistyön ohjauskomitean. Komiteaan kuuluu kummankin osapuolen virallisia edustajia, ja se vahvistaa oman työjärjestyksensä.

3. Ohjauskomitean tehtävät ovat seuraavat:

- a) ehdottaa ja tukea tämän sopimuksen V artiklan mukaista yhteistoimintaa;
- b) ilmoittaa seuraavan vuoden osalta V artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti mahdollisten TTK-yhteistyöalojen joukosta ne molemminpuolista etua edustavat ensisijaiset alat tai osa-alueet, joilla yhteistyötä pyritään toteuttamaan;
- c) ehdottaa sellaisten hankkeiden yhdistämistä, joista on molemminpuolista etua kummankin osapuolen tutkijoille tai jotka täydentävät toisiaan;
- d) tehdä V artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisia suosituksia;
- e) antaa osapuolille neuvoja siitä, miten tämän sopimuksen periaatteiden mukaista yhteistyötä voidaan tehostaa ja lisätä;
- f) tarkastella tämän sopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa ja toimivuutta;
- g) antaa osapuolille vuosittain kertomus tämän sopimuksen perusteella toteutetun yhteistyön tilasta, saavutetusta tasosta ja tehokkuudesta. Kertomus toimitetaan sekakomitealle, joka on perustettu osapuolten välillä 29 päivänä kesäkuuta 1992 tehdyn yhteistyötä koskevan puitesopimuksen mukaisesti.

4. Sekakomitealle raportoiva ohjauskomitea kokoontuu pääsääntöisesti kerran vuodessa yhteisesti sovitun aikataulun mukaisesti mieluiten ennen sekakomitean kokousta. Kokoukset järjestetään vuorotellen yhteisön alueella ja Brasiliassa. Ylimääräisiä kokouksia voidaan järjestää jommankumman osapuolen pyynnöstä.

5. Ohjauskomitean kokouksiin osallistumisesta edustajille aiheutuneista kustannuksista vastaa se osapuoli, jota edustaja edustaa.

VII artikla

Rahoitus

Yhteistoiminnan edellytyksenä on riittävän rahoituksen saaminen, ja yhteistoimintaa säätelevät osapuolien alueella sovellettavat lait ja asetukset sekä toimintaperiaatteet ja ohjelmat. Yhteistoiminnan osanottajien aiheuttamien kustannusten perusteella ei pääsääntöisesti siirretä varoja osapuolelta toiselle.

VIII artikla

Henkilöstön ja välineiden maahanpääsy

1. Kukin osapuoli toteuttaa kaikki aiheelliset toimet ja tekee parhaansa osapuolten alueilla sovellettavien lakien ja asetusten asettamissa rajoissa helpottaakseen osapuolten tämän sopimuksen määräysten mukaisesti kehittämään yhteistoimintaan osallistuvien henkilöiden tai siinä käytettävien aineistojen, tietojen ja välineiden pääsyä alueelleen, siellä oleskelua ja sieltä poistumista. Mainituille henkilöille, aineistoille, tiedoille ja välineille myönnetään vapautus veroista ja tulleista kunkin osapuolen alueella sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti.

2. Jos yhden osapuolen erityiset yhteistyöjärjestelyt mahdollistavat rahoitustuen myöntämisen toisen osapuolen osanottajille, ensiksi mainitun osapuolen toisen osapuolen osanottajille mainitun toiminnan tukemiseksi myöntämille avustuksille, rahoitusosuuksille ja vastaaville tuille myönnetään vapautus veroista ja tulleista osapuolten alueilla sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti.

IX artikla

Henkinen omaisuus

Tämän sopimuksen mukaisesti syntyneeseen henkiseen omaisuuteen liittyvät asiat ratkaistaan tämän sopimuksen liitteen mukaisesti, joka on erottamaton osa tätä sopimusta.

X artikla

Yhteisön toimet kehitysmaiden hyväksi

Tämä sopimus ei vaikuta Brasilian osallistumiseen kehitysmaana yhteisön toimiin kehitystä edistävän tutkimuksen alalla.

XI artikla

Alueellinen soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan alueilla, joilla sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta, mainitussa perustamissopimuksessa määrätyn edellytyksin, sekä Brasilian liittotasavallan alueella.

XII artikla

Voimaantulo, irtisanominen ja riitojen ratkaiseminen

1. Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona molemmat osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen kirjallisesti siitä, että sopimuksen voimaantulon edellyttämät sisäiset menettelyt on saatettu päätökseen.

2. Sopimus tehdään aluksi viideksi vuodeksi, ja sitä voidaan jatkaa osapuolten suostumuksella kunkin sopimuskauden viimeistä edellisen vuoden aikana suoritettun arvioinnin jälkeen.

3. Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten sopimuksella. Muutokset tulevat voimaan 1 kohdassa määrätyn ehdon.

4. Kumpikin osapuoli voi milloin tahansa irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta kuusi kuukautta aikaisemmin kirjallisesti toiselle osapuolelle diplomaattiteitse. Tämän sopimuksen voimassaolon päättymisen tai sen irtisanominen ei vaikuta sen perusteella käynnistettyjen yhteisten tutkimushankkei-

den voimassaoloon tai kestoon eikä tämän sopimuksen liitteen mukaisesti syntyneisiin oikeuksiin tai velvoitteisiin.

5. Kaikki tämän sopimuksen tulkintaa ja täytäntöönpanoa koskevat kysymykset tai riidat ratkaistaan osapuolten päätöksellä.

Tehty Brasiliassa yhdeksäntenätoista päivänä tammikuuta vuonna kaksituhattaneljä kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalil, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä siten, että jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen. Jos mainittujen kielten välillä esiintyy tulkintaeroja, sovelletaan englanninkielistä tekstiä.

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Por la República Federativa de Brasil
For Den Føderative Republik Brasilien
Für die Föderative Republik Brasilien
Για την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας
For the Federative Republic of Brazil
Pour la République fédérative du Brésil
Per la Repubblica Federativa del Brasile
Voor de Federale Republiek Brazilië
Pela República Federativa do Brasil
Brazilian liittotasavallan puolesta
För Förbundsrepubliken Brasilien

LIITE

HENKINEN OMAISUUS

Tämän sopimuksen IX artiklan nojalla:

Osapuolten on varmistettava, että tämän sopimuksen mukaisesti tuotettu henkinen omaisuus suojataan asianmukaisesti ja tehokkaasti.

Osapuolet sitoutuvat ilmoittamaan toisilleen hyvissä ajoin kaikista tämän sopimuksen mukaisesti tuotetuista keksinnöistä tai teoksista, jotka saattavat luoda teollis- ja tekijänoikeuksia.

I SOVELTAMISALA

- A. Tässä sopimuksessa tarkoitetaan 'henkisellä omaisuudella' maailman henkisen omaisuuden järjestön (World Intellectual Property Organisation, WIPO) perustamisesta Tukholmassa 14 päivänä heinäkuuta 1967 tehdyn yleis-sopimuksen 2 artiklassa määriteltyä henkistä omaisuutta.
- B. Tämä liite ei muulla tavoin muuta tai rajoita sitä, miten oikeudet, osuudet ja henkinen omaisuus jaetaan osapuolen ja sen kansalaisten tai osanottajien kesken, vaan tämä määrittää kunkin osapuolen lakien ja käytäntöjen mukaisesti.
- C. Henkistä omaisuutta koskevat erimielisyydet ratkaistaan asianomaisten osallistuvien laitosten välisissä neuvotte-luissa tai tarvittaessa ne ratkaisevat osapuolet tai niiden valtuuttamat edustajat. Jos osapuolet ovat yhtä mieltä, erimielisyydet voidaan antaa välimiesoikeuden ratkaistaviksi kussakin tapauksessa sovellettavan kansainvälisen oikeuden säännösten mukaisesti. Mikäli osapuolet tai niiden valtuuttamat edustajat eivät toisin päättä ja sovi kirjallisesti, sovelletaan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunnan (UNCITRAL) välimiesmenettelynormeja.
- D. Mikäli jompikumpi osapuoli katsoo, että jokin tämän sopimuksen perusteella toteutettu yhteinen tutkimushanke on johtanut tai johtaa sellaisen henkisen omaisuuden luomiseen tai hankkimiseen, jota ei ole suojattu toisen osapuolen alueella sovellettavalla lainsäädännöllä, osapuolten on välittömästi käytävä neuvotteluja molemminpuo-lisesti hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

II OIKEUKSIEN JAKAMINEN

- A. Kullakin osapuolella voi oman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti olla ei-ysinomainen, peruuttamaton ja tekijänpalkkioista vapautettu lupa kääntää, jäljentää, mukauttaa, lähettää sekä levittää julkisesti artikkeleita, raport-teja ja teknisiä ja tieteellisiä kirjallisia teoksia, jotka ovat syntyneet tähän sopimukseen perustuvan yhteisen tutkimuksen välittömänä tuloksena, mikäli noudatetaan teoksen luomiseen liittyvien tekijänoikeuksien omistusta ja siirtämistä koskevia oikeudellisia säännöksiä. Kaikissa sellaisten tekijänoikeuksien kohteena olevien teoksien kappaleissa, jotka on tuotettu mainittujen säännösten mukaisesti ja joita levitetään julkisesti, on mainittava teoksen tekijöiden nimet, jolleivät tekijät ole nimenomaisesti luopuneet tästä oikeudesta.
- B. Kaikkien niiden henkisen omaisuuden muotojen, joita ei mainita II osan A kohdassa, oikeudet jaetaan seuraavalla tavalla:
 - 1) Vierailevat tutkijat, esimerkiksi ensisijaisesti koulutuksensa täydentämiseksi toimintaan osallistuvat tutkijat, saavat teollis- ja tekijänoikeudet isäntälaitostensa kanssa tekemiensä järjestelyjen perusteella asiassa sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Lisäksi jokaisella keksijäksi nimetyllä vierailevalla tutkijalla on samanlai-nen oikeus kuin isäntälaitoksen tutkijoilla suhteelliseen osuuteen tekijänpalkkioista, jotka isäntälaitos saa hen-kisen omaisuuden käyttöä koskevan luvan nojalla.
 - 2) Sellaisen henkisen omaisuuden osalta, joka on tai voi olla luotu yhteisen tutkimuksen yhteydessä, osapuolet laativat yhteisen teknologian hallintasuunnitelman. Se neuvotellaan kirjallisena sopimuksena yhteisten tutki-mushankkeiden osanottajien välillä, ja siinä vahvistetaan etukäteen oikeudenmukainen ja tasapainoinen yhteis-työstä syntyvien tulosten ja muiden hyötyjen jakaminen niin, että otetaan huomioon osapuolten tai niiden osanottajien suhteellinen panos ja noudatetaan tiukasti kunkin osapuolen alueella voimassa olevaa, henkistä omaisuutta koskevaa lainsäädäntöä ja henkistä omaisuutta koskevia kansainvälisiä sopimuksia, joiden allekir-joittajia osapuolet ovat.
 - a) Mikäli osapuolet tai niiden osanottajat eivät ole laatineet yhteistä teknologian hallintasuunnitelmaa yhteis-työn alkuvaiheessa eivätkä pääse sopimukseen kohtuullisen ajan kuluessa, joka ei ylitä kuutta kuukautta alkaen siitä hetkestä, kun osapuoli tulee tietoiseksi kysymyksessä olevan yhteisen tutkimuksen tuloksena luodusta tai todennäköisesti luotavasta henkisestä omaisuudesta, osapuolten on välittömästi käytävä neu-votteluja molemminpuolisesti hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi. Osapuolet tai niiden osanottajat omis-tavat tällaisen henkisen omaisuuden yhdessä siihen saakka, kunnes asiassa päästään ratkaisuun, jolleivät ne keskenään sovi toisin.

- b) Jos tämän sopimuksen mukaisesti toteutettu yhteinen tutkimushanke synnyttää teoksen, jota todennäköisesti suojelevat sellaiset teollis- ja tekijänoikeudet, jotka eivät kuulu kummankaan osapuolen voimassa olevan lainsäädännön soveltamisalaan, osapuolten on välittömästi käytävä neuvotteluja molemminpuolisesti hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

III LUOTTAMUKSELLISET TIEDOT

- A. Kunkin osapuolen ja sen osanottajien on suojeltava kaikkia luottamuksellisiksi määriteltyjä liike- ja/tai teollisia salaisuuksia, jotka syntyvät tai jotka tuotetaan tämän sopimuksen mukaisesti sovellettavien lakien, asetusten ja käytänteiden mukaisesti siten kuin osapuolet tästä sopivat.
- B. Osapuolet tai osanottajat eivät saa paljastaa ilman ennakolta saatua lupaa luottamuksellisiksi luokiteltuja tietoja, paitsi työntekijöille, jotka ovat virkamiehiä, toimeksisaajia tai alihankkijoita. Tietojen antamista on rajoitettava tarkasti siten, että tietoja saa antaa ainoastaan sellaisille osapuolille, jotka osallistuvat osanottajien keskenään sopimiin yhteisiin tutkimushankkeisiin, ja/tai joko hankkeeseen tai tähän sopimukseen liittyvälle hallintoelinten valtuutetulle henkilöstölle.
- C. Tietoja saa antaa ainoastaan osapuolten antamalla kirjallisella suostumuksella, eikä niitä pidä missään tapauksessa antaa laajemmalle kohderyhmälle kuin mikä on ehdottoman välttämätöntä annettuja tietoja koskevien töiden ja tehtävien suorittamiseksi tai sopimusten panemiseksi täytäntöön.
- D. Luottamuksellisen tiedon vastaanottajien on sitouduttava kirjallisesti pitämään saamansa tiedot luottamuksellisina, ja osapuolten on varmistettava, että tämä velvoite täytetään.
- E. Osapuolen on välittömästi ilmoitettava toiselle osapuolelle, jos se ei pysty tai ei todennäköisesti pysty takaamaan sitä, ettei luottamuksellisia tietoja paljasteta. Osapuolet neuvottelevat keskenään, mitkä ovat asianmukaiset toimenpiteet tällaisessa tapauksessa.
-